

STEUNPUNT ECONOMIE EN ONDERNEMEN
Vlamingenstraat 83/3550
B-3000 Leuven, Belgium

STORE-24-003

Kernindicatoren 2023

SIM

Aaron Putseys^{a,b} en Astrid Volckaert^{*a,b}

^a*Steunpunt Economie en Ondernemen*

^b*Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES), Faculteit Economie en
Bedrijfswetenschappen, KU Leuven*

16 april 2024

**STEUNPUNT
ECONOMIE &
ONDERNEMEN**

Vlaanderen
is economie, wetenschap
& innovatie

*© ECOOM-STORE en KU Leuven (2024). De resultaten in dit rapport geven de mening van de auteur(s) weer en niet deze van de Vlaamse Overheid: de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaams Gewest is niet aansprakelijk voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de in deze mededeling of bekendmaking opgenomen gegevens.

Kernindicatoren 2023 - SIM (24-003)

ECOOM-STORE adviseert de Vlaamse overheid met fundamenteel en toegepast onderzoek naar speerpuntclusters, economisch beleid en ondernemen in Vlaanderen. Binnen de pijler A "Clusters" brengen onze onderzoekers de speerpuntclusters in Vlaanderen in kaart en creëren nieuwe inzichten voor het clusterbeleid in Vlaanderen. Daartoe worden jaarlijks kernindicatoren berekend.

Kernindicatoren

Aantal ondernemingen (A):	aantal ondernemingen die lid zijn van de cluster.
Aantal groepen (G):	de groep bevat alle btw-nummers van bedrijven die eenzelfde Global Ultimate Owner (GUO) hebben.
Tewerkstelling (VTE):	tewerkstelling binnen de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in voltijds equivalenten (VTE). netto toegevoegde waarde van de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in 1000 euro.
Netto toegevoegde waarde (TW):	de netto toegevoegde waarde van ondernemingen is de omzet verminderd met de aangekochte goederen en diensten, en verminderd met de afschrijvingen.
Arbeidsproductiviteit (AP):	arbeidsproductiviteit is de toegevoegde waarde per werknemer, uitgedrukt in 1000 euro per VTE.
Totale factorproductiviteit (TFP):	de toegevoegde waarde die een bedrijf kan produceren met een bepaalde hoeveelheid arbeid en kapitaal.
Arbeidskosten per eenheid product (ULC):	de arbeidskosten per geproduceerde eenheid output.
Investeringsratio (I):	het aandeel van het kapitaal dat wordt gebruikt in nieuwe investeringen.
Solvabiliteitsratio (SR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om aan haar schuldverplichtingen op lange termijn te voldoen.
Current Ratio (CR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om haar schuldverplichtingen op korte termijn te voldoen.
EBITDA:	de winst voor aftrek van rentekosten, belastingen, afschrijving en afboekingen, uitgedrukt in 1000 euro.
Aantal Patentbedrijven (PO):	aantal ondernemingen die 1 of meerdere patenten hebben aangevraagd in het referentiejaar.
Aantal Patentaanvragen (P):	het totaal aantal patenten dat aangevraagd wordt door ondernemingen in het referentiejaar.
O&O intensiteit (O&OI):	O&O uitgaven door bedrijven in de cluster als aandeel van omzet in het referentiejaar.
O&O uitgaven (O&OU):	totale interne O&O uitgaven (miljoen EUR) door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.
O&O personeel (O&OP):	totaal O&O personeel (VTE) tewerkgesteld door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.

De kernindicatoren zijn berekend op basis van de lijst van ondernemingen die bij aanvang van het jaar lid zijn van de cluster, en worden vergeleken (%) ten opzichte van de Vlaamse economie.

> de economische kernindicatoren 2023 betreffen dus de ondernemingen die begin 2023 lid zijn van de cluster, en zijn berekend op basis van hun jaarrekening in 2022. Voor de meeste bedrijven geeft dit de situatie weer op 31/12/2022.

De economische indicatoren hebben betrekking op de meest recente jaarrekening van bedrijven. Enkel bedrijven met tewerkstelling in Vlaanderen worden meegenomen.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first.

De patentindicatoren hebben als referentiejaar 2020.

De O&O indicatoren zijn geïmputeerd en geëxtrapoleerd naar de totale doelpopulatie op basis van weging, met als referentiejaar 2021.

U: niet voldoende datapunten om betrouwbare cijfers te berekenen.

Groei analyses

Decompositie tabel: decompositie van de groei van het aantal leden, de tewerkstelling en de toegevoegde waarde van de cluster in (i) blijvende leden, (ii) nieuwe leden en (iii) uittrekkende leden.

Voor bepaalde sectoren en/of grote bedrijven waarvan slechts een deel van de bedrijfsactiviteit relevant is voor de cluster, worden de kernindicatoren gewogen.

Voor het bepalen van de sector van activiteit, grootte, multinational karakter, ligging van de maatschappelijke zetel, etc. van bedrijven wordt steeds gebruik gemaakt van de meest recent data.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first. Daardoor kunnen er kleine afwijkingen optreden t.o.v. de kernindicatoren die gerapporteerd werden in voorgaande jaren.

Voor bijkomende informatie over de indicatoren en de analyse van de speerpuntclusters verwijzen we naar de volgende STORE beleidsrapporten (beschikbaar op de website van ECOOM-STORE)

[Daan Goutsmet, Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2018\), "Methodologie voor het beschrijven van speerpuntclusters in Vlaanderen", Beleidsrapport STORE-A-17-005.](#)

[Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2019\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Analyse van de clustergroei" Beleidsrapport STORE-A-19-010.](#)

[Gorrens et al. \(2022\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Methodologie voor het berekenen van kernindicatoren" Beleidsrapport STORE-22-017.](#)

Bron:

Website:

Bel-first, PATSTAT, ECOOM Vragenlijst Onderzoek en Ontwikkeling 2022 (referentiejaar 2021)

www.ecoom.be en www.steunpunt-economie-ondernemen.be

©ECOOM-STORE 2024

Tabel 1: Economische kernindicatoren

	2022											
	A	G	VTE	TW	AP	TFP	ULC	I	SR	CR	EBITDA	
Totaal	133	96	38829	9385214	242	1.2	.44	0.204	0.413	1.671	3841306	
	0%	0%	2%	4%	118	1.04	.55	0.222	0.362	1.778	5%	
Per sector												
primaire sector	2	2	336	81419	242	.582	.579	0.013	0.749	0.283	7016	
	0%	0%	2%	6%	98	1.02	.454	0.217	0.391	2.122	1%	
materiafen	53	40	24004	4562001	190	2.02	.495	0.178	0.428	1.902	2077514	
	1%	1%	14%	22%	122	1.49	.612	0.213	0.397	1.938	27%	
overige industrie	28	23	6185	3092981	500	.921	.288	0.095	0.299	1.068	1354656	
	0%	0%	2%	6%	172	1.24	.444	0.240	0.390	1.852	6%	
groothandel	11	10	3235	1081692	334	1.36	.439	0.043	0.424	1.096	314919	
	0%	0%	2%	3%	183	2.23	.416	0.241	0.386	2.174	3%	
overige diensten	39	34	5068	567121	112	.926	.801	0.574	0.450	1.772	87202	
	0%	0%	0%	1%	93	.813	.634	0.216	0.345	1.665	0%	
Per NACE 2-digits												
01-09	2	2	336	81419	242	.582	.579	0.013	0.749	0.283	7016	
	0%	0%	2%	6%	98	1.02	.454	0.217	0.391	2.122	1%	
13-15	2	1	84	4405	52	.902	1.12	-0.476	0.561	2.282	-938	
	0%	0%	1%	0%	74	1.34	.704	0.287	0.427	2.273	-0%	
16-18	5	5	43	1928	45	.448	1.42	0.527	0.086	1.860	-925	
	0%	0%	0%	0%	112	.925	.577	0.203	0.431	2.201	-0%	
19 en 35-39	9	8	2858	2557524	895	.872	.196	0.054	0.335	0.852	1239943	
	1%	1%	9%	20%	396	.924	.298	0.125	0.311	1.662	20%	
20-22	21	19	2979	438285	147	1.18	.644	0.121	0.386	1.337	153496	
	3%	2%	5%	3%	263	2.2	.397	0.208	0.492	1.962	2%	
23-27	27	20	14207	3559273	251	2.33	.417	0.122	0.389	1.919	1861010	
	1%	1%	19%	34%	138	1.85	.549	0.251	0.418	2.053	43%	
28-33	11	11	7720	786814	102	1.34	.759	0.298	0.513	2.035	182312	
	0%	0%	11%	11%	106	1.23	.667	0.175	0.350	1.769	8%	
41-43	6	5	2299	306754	133	2.24	.903	0.143	0.207	1.129	-2728	
	0%	0%	2%	2%	104	1.44	.6	0.297	0.365	1.952	-0%	
45-47	12	11	3240	1082652	334	1.36	.439	0.041	0.423	1.096	315423	
	0%	0%	1%	3%	136	1.82	.471	0.241	0.354	1.905	2%	
49-51	2	1	574	53485	93	2.01	.547	0.319	0.411	1.360	11250	
	0%	0%	1%	1%	97	1.33	.662	0.292	0.336	1.638	1%	
58-60	1	1	12	1189	99	4.63	.816	-0.571	0.824	5.510	232	
	0%	0%	0%	0%	116	1.43	.703	0.200	0.448	1.674	0%	
61-63 en 95	6	6	549	34918	64	.603	1.96	2.083	0.210	0.269	-34928	
	0%	0%	1%	0%	157	1.58	.566	0.396	0.315	1.388	-1%	
64-68	2	2	617	79878	129	1.14	.647	-0.024	0.757	1.694	23205	
	0%	0%	2%	1%	257	.444	.303	0.192	0.382	2.119	0%	
69-70	4	4	647	79938	124	.543	.695	0.116	0.393	0.674	21284	
	0%	0%	1%	1%	139	.475	.524	0.297	0.306	1.719	1%	
71-72	13	12	1267	177605	140	1.42	.746	0.344	0.496	2.598	43519	
	0%	0%	3%	3%	144	1.94	.561	0.521	0.424	2.094	1%	
73-75	6	6	1390	137976	99	2.77	.834	0.792	0.407	2.288	21457	
	0%	0%	10%	10%	108	1.33	.667	0.429	0.338	1.829	5%	
77-82	4	4	7	1171	167	4.82	.416	0.171	0.617	3.894	679	
	0%	0%	0%	0%	67	1.14	.736	0.126	0.287	1.355	0%	
Per tewerkstellingsklasse												
geen werknemers	9	6	0	2905			1.96				-1125	
	0%	0%	0%	0%			.0672				0%	
micro (1-9)	28	27	102	10421	102	.542	.698	0.356	0.376	1.619	2745	
	0%	0%	0%	0%	115	.962	.437	0.293	0.384	2.506	0%	
klein (10-49)	27	24	617	300378	487	1.19	.17	0.264	0.422	2.040	239378	
	0%	0%	0%	1%	101	1.18	.598	0.307	0.372	2.037	2%	
middelgroot (50-249)	33	24	3377	520782	154	1.25	.588	0.215	0.432	1.865	211284	
	1%	1%	1%	1%	122	1.05	.574	0.259	0.387	1.827	2%	
groot (250-999)	24	19	11590	1712706	148	1.22	.65	0.290	0.509	1.943	499856	
	3%	3%	3%	5%	110	1.41	.655	0.230	0.379	1.694	4%	
groot (1000-4999)	11	10	17425	4927749	283	1	.403	0.178	0.372	1.316	1806764	
	7%	7%	6%	14%	128	.943	.559	0.199	0.329	1.480	15%	
groot (5000 en meer)	1	1	5718	1910272	334	3.73	.344	0.093	0.330	2.050	1082403	
	4%	4%	2%	9%	93	1.61	.61	-0.002	0.304	1.157	13%	
Per multinationaal karakter												
Belgisch binnenlands bedrijf	39	37	1624	339924	209	1.22	.415	0.332	0.494	2.044	202267	
	0%	0%	0%	1%	92	1.1	.607	0.231	0.366	1.936	1%	
Belgische multinational	49	32	9948	1668303	168	1.08	.618	0.111	0.449	1.486	561211	
	0%	0%	2%	3%	111	.749	.575	0.259	0.364	1.801	3%	
Buitenlandse multinational	45	26	27258	7376987	271	1.23	.4	0.230	0.394	1.716	3077828	
	1%	0%	5%	8%	160	1.35	.489	0.178	0.354	1.542	9%	
Per provincie												
West-Vlaanderen	22	18	10191	1532831	150	1.14	.563	0.163	0.504	1.657	643207	
	0%	0%	4%	5%	103	1.07	.565	0.184	0.398	1.975	5%	
Oost-Vlaanderen	22	17	625	107228	172	1.41	.548	0.317	0.516	2.509	47653	
	0%	0%	0%	0%	110	1.08	.581	0.259	0.390	2.007	0%	
Antwerpen	35	27	5859	1578972	270	.84	.408	0.125	0.445	1.707	700064	
	0%	0%	1%	2%	134	1.12	.514	0.254	0.373	1.811	3%	
Vlaams-Brabant	21	19	2289	278297	122	.954	.867	0.718	0.394	1.859	35092	
	0%	0%	1%	1%	134	1.26	.526	0.210	0.341	1.734	0%	
Limburg	17	17	3268	612252	187	2.06	.486	0.202	0.374	2.166	283506	
	0%	0%	2%	4%	96	1.2	.599	0.284	0.378	1.997	5%	
Brussel	16	10	16597	5275633	318	1.41	.383	0.183	0.351	1.512	2131784	
	1%	1%	6%	16%	116	.747	.577	0.144	0.287	1.204	20%	
Per leeftijdsklasse												
1-9	24	24	599	82744	138	2.21	.577	0.400	0.619	2.924	35059	
	0%	0%	0%	0%	100	.731	.581	0.341	0.231	1.458	0%	
10-19	28	24	2086	448994	215	1.17	.431	0.200	0.539	2.224	253909	
	0%	0%	1%	1%	103	1.06	.552	0.208	0.324	1.735	2%	
20-29	24	22	2930	579747	198	1.73	.514	0.270	0.370	1.107	262743	
	0%	0%	1%	1%	131	1.56	.494	0.273	0.378	1.889	2%	
30-39	22	19	7669	1502007	196	1.16	.548	0.318	0.371	1.218	366251	
	0%	0%	2%	4%	113	1.21	.597	0.236	0.389	1.917	3%	
40-49	11	10	2061	968567	470	.822	.355	0.081	0.308	1.419	395289	
	0%	0%	1%	4%	114	.674	.572	0.159	0.382	1.793	5%	
50-59	6	6	2492	266462	107	1.29	.822	0.427	0.454	1.966	38467	
	0%	0%	1%	2%	100	1.49	.658	0.157	0.440	1.839	1%	
60-69	4	4	8232	2448795	297	3.29	.374	0.110	0.300	1.947	1329310	
	0%	0%	9%	22%	112	1.2	.599	0.041	0.410	2.038	36%	
70 en ouder	14	14	12760	3087899	242	.987	.417	0.149	0.498	1.729	1160278	
	1%	1%	9%	11%	194	1.06	.436	0.216	0.389	1.531	9%	
Waalse bedrijven												
	2	2	124	12311	99							

Noot: deze tabel rapporteert de kernindicatoren voor de Cluster SIM (vet) en hun percentage in de Vlaamse economie (cursief, %) of het gemiddelde in de Vlaamse economie (cursief, zonder %) voor de jaren vermeld in de tweede rij.

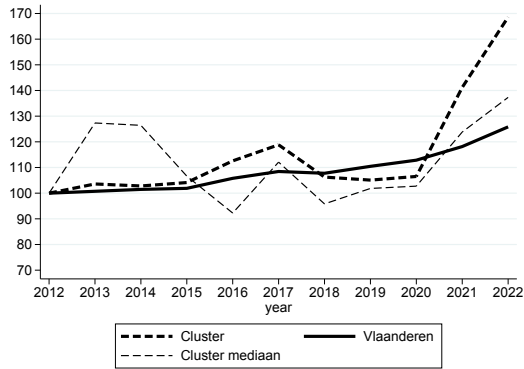
Tabel 2: Innovatie kernindicatoren

	2020			2021		
	<i>PO</i>	<i>P</i>	<i>O&OI</i>	<i>O&OI</i>	<i>O&OP</i>	<i>O&OP</i>
Totaal	26.0	502	1.14%	700	3690	
	<i>5%</i>	<i>13%</i>	<i>2.31%</i>	<i>9%</i>	<i>9%</i>	
Per sector						
groothandel	3.0	77	U	U	U	
	<i>4%</i>	<i>24%</i>	<i>0.61%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
materialen	14.0	360	1.83%	467	2471	
	<i>8%</i>	<i>27%</i>	<i>2.27%</i>	<i>27%</i>	<i>24%</i>	
overige diensten	7.0	28	0.63%	183	1030	
	<i>4%</i>	<i>2%</i>	<i>4.79%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	
overige industrie	2.0	37	0.17%	U	U	
	<i>2%</i>	<i>3%</i>	<i>1.52%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
Per NACE 2-digits						
01-09,12,32,35-43 Overige industrie	1.0	27	U	U	U	
	<i>2%</i>	<i>20%</i>	<i>0.78%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
10-11 Voeding/Dranken	0	0	U	U	U	
	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0.40%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
13-15 Textiel/Kleding/Leer	0.0	0	U	U	U	
	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>1.55%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
16-18,31 Papier/Hout/Kurk/Meubelen/Drukwerk	0.0	0	U	U	U	
	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0.63%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
19,22-23 Raffinaderijen/Rubber/Kunststoffen/Niet-metaalhoudende minerale producten	2.0	7	U	U	U	
	<i>7%</i>	<i>5%</i>	<i>0.56%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
20-21 Chemie/Farmaceutische industrie	4.0	69	U	U	U	
	<i>13%</i>	<i>7%</i>	<i>3.38%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
24-25,33 Metaal/Reparatie en installatie van machines	4.0	76	1.13%	236	914	
	<i>11%</i>	<i>35%</i>	<i>1.20%</i>	<i>70%</i>	<i>54%</i>	
26-27 Informatica/Elektronische en optische producten/Elektronica	1.0	33	U	U	U	
	<i>5%</i>	<i>18%</i>	<i>8.72%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
28-30 Machines/Voertuigen	4.0	185	U	U	U	
	<i>8%</i>	<i>36%</i>	<i>2.40%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
45-47 Groot- en detailhandel	3.0	77	U	U	U	
	<i>4%</i>	<i>22%</i>	<i>0.61%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
49-58,64-70,73-99 Overige diensten	3.0	10	U	U	U	
	<i>3%</i>	<i>2%</i>	<i>1.21%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
59-63,71-72 Productiehuizen/Telecom/ICT/Ingenieurs/Technische testen	4.0	18	18.92%	141	764	
	<i>4%</i>	<i>3%</i>	<i>16.55%</i>	<i>5%</i>	<i>4%</i>	
Per tewerkstellingsklasse						
groot (250 en meer)	14.0	455	0.99%	586	3089	
	<i>50%</i>	<i>54%</i>	<i>1.97%</i>	<i>13%</i>	<i>17%</i>	
klein (10-49)	4.0	7	3.31%	14	121	
	<i>3%</i>	<i>2%</i>	<i>2.48%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	
micro (1-9)	2.0	4	48.84%	24	40	
	<i>2%</i>	<i>1%</i>	<i>5.87%</i>	<i>5%</i>	<i>1%</i>	
middelgroot (50-249)	6.0	35	4.31%	75	441	
	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>3.07%</i>	<i>4%</i>	<i>4%</i>	
geen werknemers	0.0	0				
	<i>0%</i>	<i>0%</i>				
Per multinationaal karakter						
Belgisch binnenlands bedrijf	7.0	53	1.49%	8	86	
	<i>4%</i>	<i>10%</i>	<i>2.50%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	
Belgische multinational	10.0	163	3.44%	398	1860	
	<i>5%</i>	<i>11%</i>	<i>2.71%</i>	<i>22%</i>	<i>20%</i>	
Buitenlandse multinational	9.0	286	0.54%	264	1509	
	<i>8%</i>	<i>15%</i>	<i>2.13%</i>	<i>6%</i>	<i>7%</i>	
n.b.	0	0	U	U	U	
	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.97%</i>	<i>U</i>	<i>U</i>	
Per leeftijdsklasse						
1-9	3.0	7	18.38%	47	249	
	<i>2%</i>	<i>1%</i>	<i>5.41%</i>	<i>5%</i>	<i>3%</i>	
10-19	7.0	39	0.62%	25	180	
	<i>6%</i>	<i>9%</i>	<i>3.80%</i>	<i>2%</i>	<i>2%</i>	
20-29	1.0	33	5.80%	113	690	
	<i>1%</i>	<i>6%</i>	<i>3.80%</i>	<i>7%</i>	<i>9%</i>	
30-39	5.0	104	0.40%	120	886	
	<i>6%</i>	<i>26%</i>	<i>1.07%</i>	<i>13%</i>	<i>13%</i>	
40-59	1.0	32	0.74%	101	470	
	<i>4%</i>	<i>9%</i>	<i>0.75%</i>	<i>14%</i>	<i>11%</i>	
60 en ouder	9.0	287	2.59%	293	1215	
	<i>39%</i>	<i>25%</i>	<i>3.82%</i>	<i>13%</i>	<i>17%</i>	

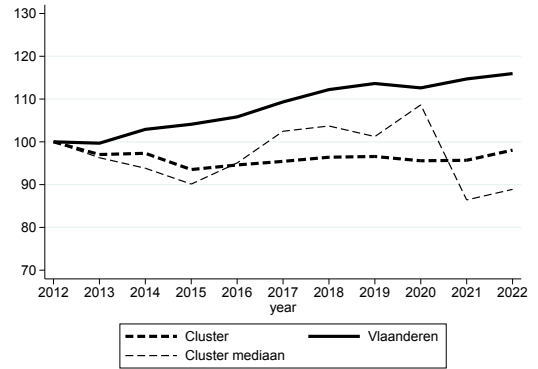
Noot: deze tabel rapporteert de innovatie indicatoren voor de Cluster SIM (vet) en hun percentage in de Vlaamse economie (cursief, %) of het gemiddelde in de Vlaamse economie (cursief, zonder %) voor de jaren vermeld in de tweede rij.

Tabel 3: Decompositie van de leden

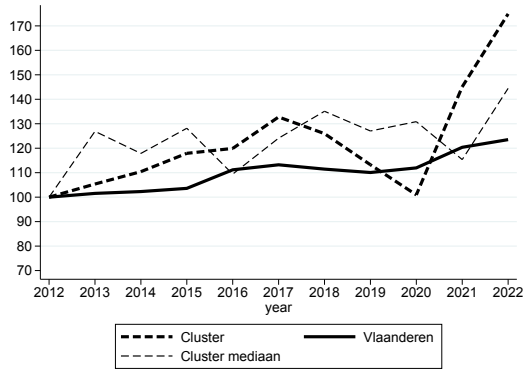
	Aantal	VTE	TW	AP
Totaal				
2023	133	38829	9385214	242
2022	134	39030	7940814	203
groei	-1	-201	1444400	38
groei (%)	-1	-1	18	19
Blijvende leden				
2023	99	32876	8690157	264
2022	99	34333	7625217	222
groei	.	-1457	1064940	42
In- en uittredeude leden				
2023	34	5953	695057	117
2022	35	4697	315597	67
groei	-1	1256	379460	50

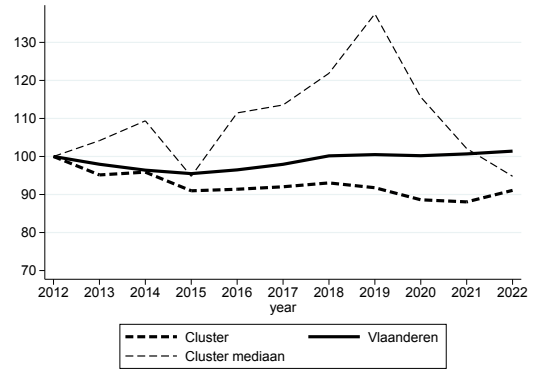
(1a) groei nav totaal

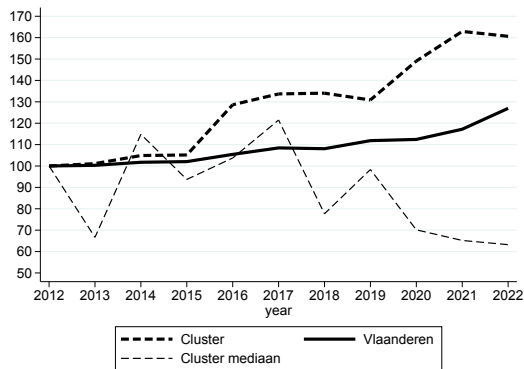
(1b) groei fte totaal

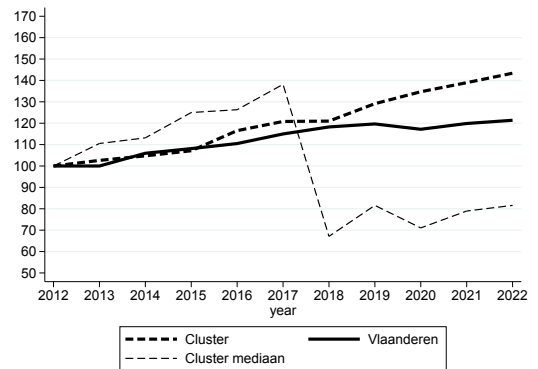
(1c) groei nav industrie

(1d) groei fte industrie

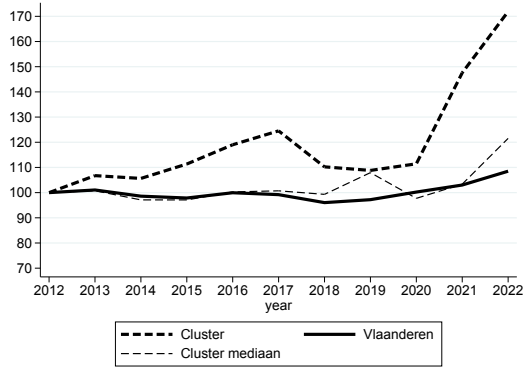

(1e) groei nav diensten

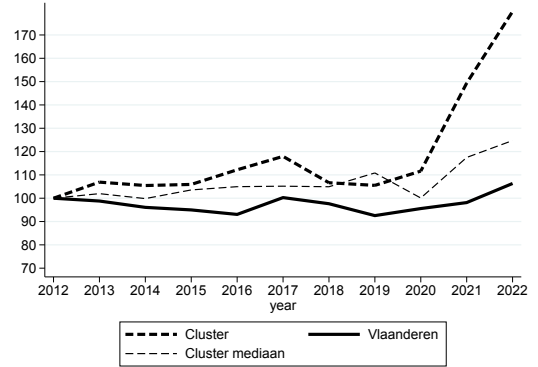

(1f) groei fte diensten

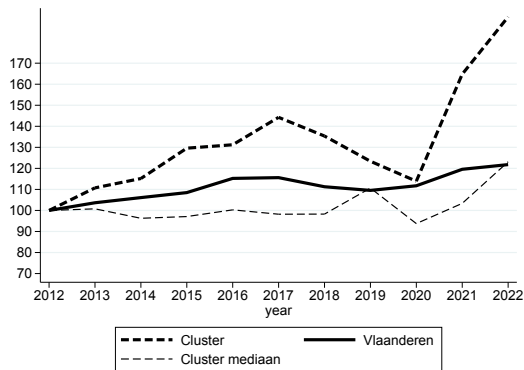
Figuur 1: Groei in Toegevoegde waarde en Tewerkstelling (VTE)

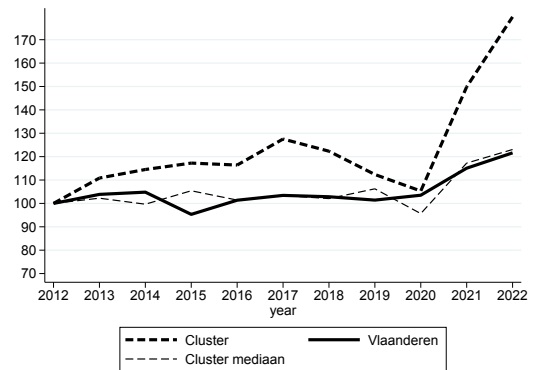
(2a) groei ap totaal

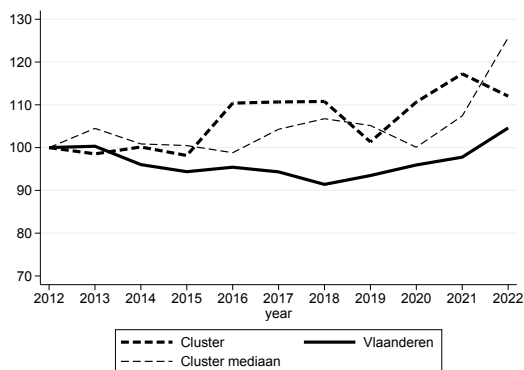
(2b) groei tfp totaal

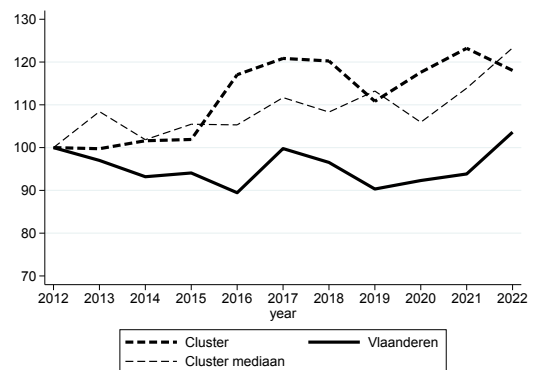
(2c) groei ap industrie

(2d) groei tfp industrie

(2e) groei ap diensten

(2f) groei tfp diensten

Figuur 2: Groei in arbeids- en factorproductiviteit